

Koncepcja Rozwoju Kraju 2050: rola dokumentu oraz jego wymiar klimatyczno-energetyczny

Spotkanie Instytutu Reform

Online, 7 sierpnia 2024

Agenda

- 14:30 – 14:35 Powitanie uczestników spotkania
- Koncepcja Rozwoju Kraju 2050**
- 14:35 – 14:50 *Iga Zupok-Gierwatowska, Departament Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej*
- Aspekty klimatyczno-energetyczne w KRK 2050**
- 14:50 – 15:10 *Zofia Wetmańska, Wojciech Augustowski, Instytut Reform*
- Dyskusja:
- Jakie aspekty klimatyczno-energetyczne są pominięte lub wymagają korekty w KRK 2050?
 - Jak wykorzystać Koncepcję w pracach nad innymi dokumentami, strategiami i politykami?
 - Jak zwiększyć udział interesariuszy w przygotowaniu strategii średniookresowej w kolejnych miesiącach?

Kontekst

Rząd finalizuje prace nad Koncepcją Rozwoju Kraju 2050 (KRK 2050). Dokument ma być gotowy do przyjęcia przez Radę Ministrów w 2024 roku. Za jego przygotowanie odpowiada Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR).

KRK 2050 to najważniejszy obecnie dokument strategiczny opracowywany przez rząd. Nie jest to strategia rozwoju, lecz tzw. dokument wizyjny i analityczny, którego celem jest wyznaczenie ścieżek rozwoju kraju. Określa on wyzwania społeczne, gospodarcze, przestrzenne, środowiskowe oraz instytucjonalne, przed którymi stanie Polska do połowy XXI wieku.

Dokument daje ramy dla planowania działań w perspektywie najbliższych kilku-kilkunastu lat, tj. średniookresowej strategii rozwoju kraju, a następnie innych dokumentów strategicznych, w tym Polityki Energetycznej Polski i Polityki Ekologicznej Państwa.

Obecnie trwają [konsultacje publiczne projektu KRK 2050](#), które są ostatnią okazją zaangażowania się w tworzenie dokumentu. Wzięcie udziału w tym procesie przez jak najszersze grono interesariuszy jest istotne, ponieważ dokument wpłynie na cały system zarządzania rozwojem Polski.

Celem spotkania było przedstawienie projektu KRK 2050, harmonogramu prac nad dokumentem oraz zainicjowanie przez Instytut Reform dyskusji wokół systemu zarządzania rozwojem Polski, a w szczególności zeroemisyjną transformacją gospodarki,

z przedstawicielami organizacji pozarządowych i stowarzyszeń branżowych działających w obszarze energii i klimatu.

Podsumowanie dyskusji

- Dekarbonizacja może być szansą na wykorzystanie **synergii rozwoju gospodarki i ochrony środowiska**. Polityka środowiskowa nie musi być czynnikiem ograniczającym rozwój gospodarczy. Jednym z głównych wyzwań rozwojowych Polski jest zapewnienie gospodarki trwałej, odpornej na szoki, działającej i rozwijającej się w ramach bezwzględnych granic środowiskowych. Z tego względu należy traktować te procesy jako części integralnej całości, a nie osobne i niezależne byty. Dobrym przykładem takiego działania może być Europejski Zielony Ład, który jest całościową polityką rozwoju UE, a nie jedynie strategią ochrony środowiska. Takie podejście zostało również przyjęte przy tworzeniu KRK 2050. Jest widoczne głównie we wnioskach ujętych w końcowej części dokumentu. Zgodnie z konkluzją dyskusji, warto podkreślić to podejście we wszystkich fragmentach Koncepcji.
- Przywołano również **elektryfikację gospodarki** jako przykład międzysektorowego wyzwania, uwidaczniającego potrzebę stworzenia zintegrowanych strategii i holistycznej polityki państwa.
- W pracach nad dokumentami wizyjnymi i strategicznymi kluczowa jest **międzysektorowa współpraca**. W ramach tworzenia KRK 2050 odbyły się dotychczas dwie rundy dyskusji ekspertów z różnych resortów. Ponadto, przygotowywanie Koncepcji odbywa się w sposób partycypacyjny, angażujący szerszą grupę interesariuszy i ekspertów niż w poprzednich projektach.
- Prace nad **strategią średniookresową** są w toku. W planach jest jej przyjęcie w 2025 roku. Ministerstwo jest otwarte na współpracę i zachęca do udziału w konsultacjach, okrągłych stołach i warsztatach, których harmonogram zostanie opublikowany wkrótce.
- **Planowanie przestrzenne** nie było dotychczas traktowane priorytetowo. Polityka rozwoju wymaga natomiast holistycznego podejścia, które uwzględni to wyzwanie. W związku z tym, potrzebny jest **nowy model rozwoju policentrycznego**, który będzie kompatybilny z gęstą siecią miast różnych wielkości oraz wyzwaniem depopulacji wybranych terenów poza największymi miastami. Rosnące aglomeracje miejskie nie mogą w nieskończoność poszerzać swojego obszaru, aby zapewnić wszystkim mieszkańcom dostęp do niezbędnych do życia zasobów. Równie istotne jest to, aby mniejsze ośrodki miejskie miały **dostęp do nowych technologii**.
- Założeniem KRK 2050 jest polityka, która nie pozostawia mniejszych ośrodków bez wsparcia. W związku z tym Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej współpracuje z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, które tworzy rozwiązania przestrzenne dla średniookresowej wizji rozwoju kraju. Celem jest zaproponowanie odgórnie zaplanowanej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

- Dobrym rozwiązaniem wydaje się być zachęcanie samorządów do lepszej współpracy między sobą, m.in. poprzez przekazywanie sobie zadań lub ich wspólną realizację.